

ŽAIDIMAS: ES MŪSŲ KASDIENIAME GYVENIME

KLAUSIMAS MOKINIAMS

	KLAUSIMAS MOKINIAMS	ATSAKYMAS	PAAIŠKINIMAS
1.	Kokiu politiniu lygmeniu nustatomos greičio ribos greitkelyje?	Ne ES lygmeniu	Eismo taisyklės nustatomos nacionaliniuose teisės aktuose ir įvairiose ES valstybėse narėse gali skirtis, pavyzdžiui, Airijoje, Maltoje ir Kipre žmonės vairuoja kairiąją kelio pusę. Vis dėlto eismo kodai derinami Europos lygmeniu, o Europos vairuotojo pažymėjimas galioja visoje Europos Sąjungoje.
2.	Kokiu politiniu lygmeniu nustatoma, kad įsigyjant naują nešiojamąjį kompiuterį suteikiama bent dvejų metų garantija?	ES lygmeniu	Vartotojų apsauga: pagal ES teisės aktus elektroniniams prietaisams (išmaniesiems telefonams, spausdintuvams, nešiojamiesiems kompiuteriams, dulkių siurbliams, kavos aparatams ir t. t.) gamintojai turi suteikti bent 2 metų garantiją.
3.	Kokiu politiniu lygmeniu nustatoma, kada surinkti šiukšles?	Ne ES lygmeniu	Dažniausiai vietos lygmeniu nustatoma, kada surinkti šiukšles. Taip yra prasmingiausia. Vietos valdžios institucijos gali geriausiai suprasti kiekvieno miesto konkrečius poreikius ir į juos reaguoti.
4.	Kokiu politiniu lygmeniu nustatoma, kokia informacija (ingredientai, kalorijos, kontaktinė gamintojo informacija ir t. t.) pateikiama ant maisto produkto pakuotės?	ES lygmeniu	Vartotojų apsauga: ES stengiasi, kad žmonės būtų teisingai ir išsamiai informuojami apie tai, ką jie vartoja. Todėl maisto gaminių etiketėse turi būti pateikiama tam tikra informacija, pavyzdžiui, sudėtis ir informacija apie alergenų.
5.	Kuriuo politiniu lygmeniu priimami sprendimai dėl saugos standartų, kuriuos turi atitikti jūsų išmanieji telefonai?	ES lygmeniu	Bendroji rinka ir vartotojų apsauga: Europos ekonominėje erdvėje (EEE) parduodamų gaminių saugos standartus apibrėžia ES.
6.	Kokiu politiniu lygmeniu nustatoma, ką turite išmokti per kiekvienus mokslo metus?	Ne ES lygmeniu	ES nenustato, kaip turi būti organizuojamos švietimo sistemos ir koks turi būti švietimo programų turinys. Todėl galutiniai ES valstybių narių (o kartais ir regionų) siekiami tikslai skiriasi.
7.	Kokiu politiniu lygmeniu nustatomos ne mažiau kaip 20 darbo dienų kasmetinės atostogos visą darbo dieną dirbantiems darbuotojams?	ES lygmeniu	Europos Sąjungoje darbuotojai turi teisę į ne mažiau kaip 4 savaitių mokamas kasmetines atostogas. Minimumas yra 4 savaitės, tačiau kiekvienas sektorius ir (arba) valstybė narė šį skaičių gali padidinti.

8.	Kuriuo politiniu lygmeniu draudžiami išmetami plastiko gaminiai (pavyzdžiui, plastikiniai šiaudeliai ir vienkartiniai plastikiniai stalo įrankiai)?	ES lygmeniu	ES patvirtino teisės aktą, kuriuo uždraudžiami vienkartiniai plastikiniai gaminiai: vienkartinės lėkštės, stalo įrankiai, šiaudeliai ir ausų krapštukai. Draudimas galioja nuo 2021 m. liepos mėn.
9.	Kuriuo politiniu lygmeniu nustatomas minimalus tikslas atsinaujinančiųjų energijos, pavyzdžiui, saulės ir vėjo, išteklių srityje?	ES lygmeniu	Kad paskatintų perėjimą nuo iškastinio kuro prie švaresnės energijos ES privalomą atsinaujinančiųjų išteklių energijos dalies tikslą padidino nuo 32 % iki bent jau 42,5 % viso ES suvartojamo energijos kiekio. Šis tikslas turės būti pasiektas iki 2030 m. Be to, tikimasi, kad jis galų gale bus viršytas ir sieks 45 %. Ši procentinė dalis skiriasi priklausomai nuo padėties kiekvienoje valstybėje narėje.
10.	Kokiu politiniu lygmeniu priimami sprendimai dėl jūsų namo statybos leidimo?	Ne ES lygmeniu	Privačių namų statybos leidimus dažniausiai išduoda vietos valdžios institucijos.
11.	Kokiu politiniu lygmeniu mokate mokesčius?	Ne ES lygmeniu	ES nerenka mokesčių tiesiogiai iš piliečių. Kiekviena valstybė narė Europos Sąjungai kasmet turi mokėti tam tikrą sumą, t. y. įnašą į Europos Sąjungos biudžetą. Šis biudžetas daugiausia naudojamas investicijoms į bendrus prioritetus, kaip antai regionų vystymas, moksliniai tyrimai ir kova su klimato kaita. Biudžetas apima programas, kuriomis jaunimas remiamas švietimo, mokymo ir judumo srityse.
12.	Kokiu politiniu lygmeniu priimami sprendimai dėl mūsų valstybinių švenčių (datų ir dienų skaičiaus)?	Ne ES lygmeniu	Šiuos sprendimus paprastai priima valstybės.
13.	Kokiu politiniu lygmeniu nustatomas didžiausias leidžiamas smulkių dalelių kiekis ore?	ES lygmeniu	ES nustato daug aplinkosaugos priemonių, pavyzdžiui, susijusių su upių, ežerų ir jūrų vandens kokybe. 2024 m. ES įvedė griežtesnes kovos su oro tarša taisykles, įskaitant griežtesnes smulkiųjų dalelių (KD _{2,5}) ribas. Šios taisyklės turės būti visapusiškai įgyvendintos iki 2030 m.
14.	Kur turite užregistruoti savo santuoką?	Ne ES lygmeniu	Su gyventojų registracija ir civiline būkle susiję klausimai paprastai priklauso vietos valdžios institucijų kompetencijai.